

Проект:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

№.....

..... 2016 г.

ДО

МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

ДОКЛАД

от Васил Грудев – заместник-министър на земеделието и храните

ОТНОСНО: *Проект на Наредба за прилагане на подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства“ от мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

На основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) и чл. 15, ал. 1 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните, внасям за одобряване проект на Наредба за прилагане на подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства“ от мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

Основните предложения в наредбата се състоят в следното:

В параграф 4, ал. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове е регламентирано, че безвъзмездната финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони за периода

2014 – 2020 г. (ПРСР) се предоставя при условията и по реда на този закон, доколкото друго не е предвидено в Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.) и Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ, L 347/549 от 20 декември 2013 г.), в Закона за подпомагане на земеделските производители или в акт по неговото прилагане.

В ПРСР и чл. 9а от ЗПЗП е предвидено правоотношенията, свързани с прилагането на мерките от ПРСР да се регламентират с наредби. В тази връзка тематична работна група подготви настоящия нормативен акт.

В проекта на наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства“ от ПРСР. В проекта на наредба са регламентирани: условията за предоставяне на финансовата помощ, условията за получаване на консултантски услуги от земеделските стопани, условията за изплащане на финансовата помощ и контрол върху изпълнението на дейностите.

Цели на подмярката и обхват на дейностите:

Подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства“ от ПРСР има за цел предоставяне на бърз и лесен достъп на малките земеделски стопанства до качествени консултантски услуги и удовлетворяване на потребностите им за повишаване на тяхната квалификация и управленски умения, жизнеспособността им, осведомеността им, знанията им за опазване на околната среда, адаптиране към климатичните промени и подобряване на управлението на риска. Финансовата помощ се отпуска за предоставяне на индивидуални консултантски услуги във вид на консултантски пакети за малки земеделски стопанства. Консултантските пакети са кодирани по видове, като е описано какво трябва да включва всеки пакет. В кода са използвани буквите „ТП“ с цел идентификация на условието, че това са консултантски услуги по Тематичната подпрограма (ТП) за малките стопанства.

Основните консултантски услуги, които са в обхвата на различните консултантски пакети са свързани с кръстосаното съответствие; зелените плащания; изисквания, определени в националното законодателство за изпълнение на чл.11, пар. 3 от Рамковата директива за водите; решения на равнище стопанство, свързани с изменението на климата и биологичното разнообразие; въпроси на управление на риска в земеделското стопанство;

къси вериги на доставки. Друга основна група консултантски пакети е насочена към изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малките стопанства за кандидатстване по всички мерки от Тематичната подпрограма за малките стопанства (ТПМС) – подмярка 6.3. „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“, подмярка 4.1.2. „Инвестиции в земеделски стопанства по ТПМС“, подмярка 4.2.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по ТПМС“, 4.4.2 „Непроизводствени инвестиции по ТПМС“, подмярка 6.4.2. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по ТПМС“. Предвидени са различни комбинации на консултантските пакети, в зависимост от конкретните нужди на малките стопанства.

Определяне на ползвател на помощта и изисквания за изпълнението на дейностите:

Ползвател на финансовата помощ по тази наредба е Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ). НССЗ разработва съдържанието на консултантските пакети във форма по образец и го предоставя за одобрение от министъра на земеделието и храните. Съдържанието на консултантските пакети се разглежда от комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието и храните. След приключване на работата на комисията министърът на земеделието и храните издава заповед, с която одобрява или отказва да одобри консултантските пакети. В случай на необходимост от актуализиране на съдържанието на един или повече от консултантските пакети, се прилага същата процедура на одобрение на актуализираното съдържание.

Стартирането на предоставянето от НССЗ на консултантските пакети по реда на наредбата се определя със заповед на министъра на земеделието и храните. В заповедта се посочва и бюджетът по подмярката за една година, считано от датата на издаване на заповедта. НССЗ предоставя безплатно консултантските пакети на малките земеделски стопанства по правила, одобрени със заповед на изпълнителния директор на НССЗ.

Финансови условия:

Размерът на финансовата помощ, който ще се предоставя на НССЗ е определен за всеки консултантски пакет по методика за прилагане на опростени разходи, посочена в мярката. В наредбата са посочени стойностите, като е предвидено при комбинирано предоставяне на повече от един консултантски пакет, различен процент намаление на размера на финансовата помощ.

Условия за получаване на консултантските услуги от земеделските стопани:

Националната служба за съвети в земеделието предоставя консултантски услуги на земеделски стопани, които отговарят на условия посочени в наредбата, съобразно обхвата на

различните консултантски пакети. В рамките на една календарна година един земеделски стопанин не може да заявява консултантски пакети, на които общият размер на финансовата помощ, съгласно определените стойности, надвишава левовата равностойност на 1 500 евро. За всеки предоставен консултантски пакет НССЗ се задължава да предоставя на земеделския стопанин писмен доклад по образец, съгласно приложение на наредбата.

Изплащане на финансовата помощ:

Националната служба за съвети в земеделието може да се подава заявката за плащане в ДФЗ-РА до четири пъти годишно до 10-то число на месеца, следващ предходното тримесечие. Консултантските пакети, свързани с изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малките стопанства за кандидатстване по мерки от Тематичната подпрограма за малките стопанства, се включват в заявка за плащане само в случаите, когато малките земеделски стопанства, получили тези пакети са подали заявления за подпомагане по съответната мярка. Предвидена е възможност НССЗ да получава информация от РА за консултираните малки земеделски стопанства, които са подали заявления за подпомагане по мярката/мерките от ПРСР 2014-2020, по които са получили консултантски услуги по реда на наредбата.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на наредбата:

Проектът не предвижда разходването на допълнителни средства от бюджета на Министерство на земеделието и храните. Финансовите средства ще бъдат предвидени в сметката за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Във връзка с чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове, с предложени проект не се транспонират норми на правото на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Съюза.

Проектът на наредба беше публикуван на електронната страница на Програмата за развитие на селските райони за съгласуване със заинтересованите лица, като бяха проведени и срещи с неправителствените организации в сектора. В резултат на проведените срещи и направените обсъждания не се наложиха значими промени.

Проектът на наредба е съгласуван в съответствие с разпоредбите на Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на нормативни актове в системата на Министерството на земеделието и храните и чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да издадете предложения проект на Наредба за прилагане на подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства“ от мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

С уважение,

ВАСИЛ ГРУДЕВ

Заместник-министър на земеделието и храните

НАРЕДБА № .....
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОДМЯРКА 2.1.2 "КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ ЗА МАЛКИ
ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА" ПО МЯРКА 2 "КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ,
УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА СТОПАНСТВОТО И УСЛУГИ ПО
ЗАМЕСТВАНЕ В СТОПАНСТВОТО" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020 Г.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат редът и условията за прилагане на подмярка 2.1.2. "Консултантски услуги за малки земеделски стопанства" по мярка 2 "Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (ПРСР 2014 - 2020 г.), подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Чл. 2. Подмярка 2.1.2. "Консултантски услуги за малки земеделски стопанства" има за цел предоставяне на бърз и лесен достъп на малките земеделски стопанства до качествени консултантски услуги и удовлетворяване на потребностите им за повишаване на тяхната квалификация и управленски умения, жизнеспособността им, осведомеността им, знанията им за опазване на околната среда, адаптиране към климатичните промени и подобряване на управлението на риска.

Чл. 3. Финансовата помощ по наредбата се предоставя при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.).

Глава втора
УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ

Раздел I
Обхват на дейностите

Чл. 4. Финансовата помощ се отпуска за предоставяне на индивидуални консултантски услуги във вид на консултантски пакети за малки земеделски стопанства.

Чл. 5. Индивидуална консултантска услуга е предоставянето на съвети и консултации в рамките на един консултантски пакет.

Чл. 6. Дейностите по подмярка 2.1.2. "Консултантски услуги за малки земеделски стопанства" допринасят за приоритетните области по приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, съгласно чл. 5 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (Регламент (ЕС) № 1305/2013) (ОВ L, бр. 347 от 20 декември 2013 г.), посочени в Приложение № 1.

Чл. 7. (1) Консултантските пакети за малките земеделски стопанства включват консултантски услуги, групирани и кодирани, както следва:

1. ТП 1 – включва предоставянето на консултантски услуги относно задължения на равнище стопанство, произтичащи от законово установените изисквания за управление и/или стандартите за добро земеделско и екологично състояние, по глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (Регламент (ЕС) № 1306/2013) (ОВ L, бр. 347 от 20 декември 2013 г.);

2. ТП 2 – включва предоставянето на консултантски услуги относно:

а) селскостопански практики, от полза за климата и околната среда, установени в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правилата за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (Регламент (ЕС) № 1307/2013) (ОВ L, бр. 347 от 20 декември 2013 г.) и за поддръжката на земеделските площи съгласно чл. 4, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

б) изисквания, определени от националното законодателство за изпълнение на чл. 11, параграф 3 от Рамковата директива за водите, в т.ч. може да се включат и съвети за увеличаване на ефективността на потреблението на водата в земеделието на ниво напоителна система или напоително поле, включително въвеждане на водоспестяващи и енергоспестяващи поливни технологии;

в) предоставяне на информация и съвети с предлагане на решения на равнище стопанство, свързани с мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, биологичното разнообразие, опазването на водите, както е посочено в Приложение I на Регламент (ЕС) № 1306/2013;

3. ТП 3 – включва предоставянето на консултантски услуги относно стандартите за безопасност на труда и/или стандарти за безопасност на стопанствата;

4. ТП 4 – включва предоставянето на консултантски услуги относно изискванията, определени от националното законодателство за изпълнение на чл. 55 от Регламент № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L, бр. 309 от 24 ноември 2009 г.) и по-специално спазване на Общите принципи на интегрирано управление на вредителите при земеделски култури, както е посочено в чл. 14 от Директива 2009/128/ЕО;

5. ТП 5.1. – включва изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопанства, кандидати по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от ПРСР 2014-2020 г.;

6. ТП 5.2. включва:

а) изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопанства, кандидати по подмярка 4.1.2. "Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства" от ПРСР 2014-2020 г., и/или

б) изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопанства, кандидати по подмярка 4.2.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ от ПРСР 2014-2020 г., и/или

в) изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопанства, кандидати по подмярка 4.4.2 „Непроизводствени инвестиции по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства“ от ПРСР 2014-2020 г.;

7. ТП 5.3. - изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопанства, кандидати по Подмярка 6.4.2. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства“ от ПРСР 2014-2020 г.;

8. ТП 5.4. – включва предоставяне на консултантски услуги, които са комбинация от ТП 5.1. и:

а) ТП 5.2., буква „а“, и/или

б) ТП 5.2., буква „б“, и/или

в) ТП 5.2., буква „в“;

9. ТП 5.5. – включва предоставяне на консултантски услуги, които са комбинация от ТП 5.1. и ТП 5.3.;

10. ТП 5.6. – включва предоставяне на консултантски услуги, които са комбинация от ТП 5.3. и:

а) ТП 5.2., буква „а“, и/или

б) ТП 5.2., буква „б“, и/или

в) ТП 5.2., буква „в“;

11. ТП 5.7. – включва предоставяне на консултантски услуги, които са комбинация от ТП 5.1., ТП 5.3. и:

а) ТП 5.2., буква „а“, и/или

б) ТП 5.2., буква „б“, и/или

в) ТП 5.2., буква „в“;

12. ТП 6 – включва предоставянето на консултантски услуги относно:

а) мерки на равнище стопанство, предвидени в ПРСР 2014-2020 г., които са насочени към модернизиране на стопанството, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации и пазарно ориентиране, както и насърчаване на предприемачество, в т.ч. може да се включат съвети и относно оценка и съвети при избор на нова за стопанството подходяща земеделска техника, съвети за разнообразяване на дейностите на стопанството, подкрепа за участие в мярка 9 „Създаване на групи и организации на производителите“ от ПРСР 2014-2020 г;

б) консултиране по въпроси и проблеми на земеделското стопанство, свързани с икономическите показатели на земеделското стопанство, включително въпроси на конкурентоспособността;

в) консултиране по въпроси на управление на риска в земеделското стопанството, свързан с неблагоприятни климатични явления, нашествията на вредители, болести по растенията и животните;

г) освен елементите посочени в букви „а“, „б“ и „в“, в зависимост от спецификата на всяко малко земеделско стопанство може да включва и съвети за развитие на къси вериги на доставки и за по-добра интеграция на първичните производители в хранителната верига чрез схеми за качество, насърчаване достъпа до местни пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и междубраншови организации, съвети относно участието на малките земеделски производители в Европейското партньорство за иновации (ЕПИ) за селскостопанска производителност и устойчивост, в т.ч. възможностите за подпомагане по Подмярка 16.1. ”Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост”, биологично земеделие, включително подготовка на заявление за кандидатстване по мярка 10 „Агроекология и климат“ и по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. и съвети по време на изпълнение на ангажиментите, както и съвети по въпроси, свързани със здравето на животните.

(2) Консултантските пакети ТП 1, ТП 2, ТП 3 и ТП 4 могат да се предоставят самостоятелно.

(3) Предоставянето на един или повече от консултантските пакети от вида ТП 5.1., ТП 5.2., ТП 5.3., ТП 5.4., ТП 5.5., ТП 5.6. и ТП 5.7. в случаите на комбинация с пакети от вида ТП 1, ТП 2, ТП 3, ТП 4 или ТП 6, се извършва преди предоставянето на втория вид пакети.

(4) Консултантски пакет ТП 6 се предоставя с поне един от останалите пакети.

(5) Консултантските пакети по ал. 1 включват не по-малко от едно посещение на стопанството в периода на предоставяне на пакета, както и препоръки в резултат от оценка на конкретните нужди на стопанството в зависимост от предоставения пакет консултантски услуги.

(6) При комбинирано предоставяне на повече от един консултантски пакет на едно малко земеделско стопанство, ползвателят на помощта извършва минимум едно посещение на стопанството в периода на предоставяне на пакетите.

Раздел II

Определяне на ползвател на помощта и изисквания за изпълнение на дейностите

Чл. 8. Ползвател на финансовата помощ по тази наредба е Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ).

Чл. 9. (1) Съдържанието на консултантските пакети по чл. 7, ал. 1 се разработва от

ползвателя на помощта във форма по образец съгласно Приложение № 2 и се предоставя за одобрение от министъра на земеделието и храните.

(2) Съдържанието на консултантските пакети се разглежда от комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието и храните.

(3) Комисията по ал. 2 може да изисква от ползвателя на помощта допълнителна информация и данни. Комисията приключва работа с протокол, който представя на министъра на земеделието и храните.

(4) След приключване на работата на комисията министърът на земеделието и храните издава заповед, с която одобрява или отказва да одобри консултантските пакети.

(5) Заповедта по ал. 4 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) В случай на необходимост от актуализиране на съдържанието на един или повече от консултантските пакети, се прилага процедурата на одобрение на актуализираното съдържание, предвидена в ал. 1 – 5.

Чл. 10. (1) Със заповед на министъра на земеделието и храните се определя стартирането на предоставянето от НССЗ на консултантските пакети по чл. 7, ал. 1 и бюджетът по подмярката за една година, считано от датата на издаване на заповедта. В заповедта се посочва размерът на средствата от ЕЗФРСР и националния бюджет.

(2) Заповедта по ал. 1 се публикува на сайта на ПРСР, на сайта на НССЗ и се изпраща на ДФЗ-РА.

Чл. 11. (1) Ползвателят на помощта предоставя консултантските пакети по правила, одобрени със заповед на изпълнителния директор на НССЗ.

(2) Правилата по ал. 1 се предоставят на дирекция „Развитие на селските райони“ - Управляващ орган на ПРСР 2014 - 2020 г., Звено за наблюдение, координация и контрол на дейността на разплащателната агенция в министерство на земеделието и храните и на Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателната агенция (ДФЗ - РА). ДФЗ-РА дава становище по предоставените правила.

(3) Ползвателят на помощта предоставя безплатно на малките земеделски стопанства консултантските пакети по реда на чл. 7, ал. 1.

Раздел III. Финансови условия

Чл. 12. Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по ПРСР 2014 - 2020 г.

Чл. 13. (1) Размерът на финансовата помощ за предоставянето на консултантските пакети по чл. 7, ал. 1 е както следва:

1. за ТП 1 – левовата равностойност на 453 евро;
2. за ТП 2 – левовата равностойност на 296 евро;
3. за ТП 3 – левовата равностойност на 120 евро;
4. за ТП 4 – левовата равностойност на 425 евро;
5. за ТП 5.1. – левовата равностойност на 438 евро;
6. за ТП 5.2. – левовата равностойност на 550 евро;
7. за ТП 5.3. – левовата равностойност на 494 евро;
8. за ТП 5.4. – левовата равностойност на 662 евро;
9. за ТП 5.5. – левовата равностойност на 623 евро;
10. за ТП 5.6. – левовата равностойност на 707 евро;
11. за ТП 5.7. – левовата равностойност на 916 евро;
12. за ТП 6 – левовата равностойност на 278 евро.

(2) Размерът на финансовата помощ се намалява при комбинирано предоставяне на повече от един консултантски пакет на едно земеделско стопанство със:

1. 5.0 на сто при комбинирано предоставяне на два консултантски пакета;
2. 7.5 на сто при комбинирано предоставяне на три консултантски пакета;
3. 10.0 на сто при комбинирано предоставяне на четири консултантски пакета;
4. 12.5 на сто при комбинирано предоставяне на пет консултантски пакета;

5. 15.0 на сто при комбинирано предоставяне на шест консултантски пакета;

(3) Общият размер на финансовата помощ по ал. 1 за едно малко земеделско стопанство за заявените от него консултантски пакети в заявлението по чл. 15, ал. 1 не може да надвишава левовата равностойност на 1 500 евро в рамките на календарната година. При изчисляването на общия размер на финансовата помощ се включват консултантските пакети, за които началната дата на предоставянето им е през същата календарна година.

(4) Финансовата помощ по ал. 1 се изплаща за консултантски пакети предоставени на малки земеделски стопанства, отговарящи на изискванията за получаването на съответния пакет, посочени в чл. 14.

(5) Финансовата помощ за всеки предоставен на малко земеделско стопанство консултантски пакет ТП 5.1, ТП 5.2, ТП 5.3, ТП 5.4, ТП 5.5, ТП 5.6 или ТП 5.7 се изплаща, в случай, че:

1. малкото земеделско стопанство, отговаря на изискванията за получаването на съответния пакет, посочени в чл. 14, и

2. малкото земеделско стопанство, получило съответния пакет, е подало заявления за подпомагане в РА по мярката/мерките от ПРСР 2014 – 2020г., за които е получило консултантски услуги по пакета.

Глава трета.

УСЛОВИЯ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА КОНСУЛТАНТСКИТЕ УСЛУГИ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ

Чл. 14. (1) Ползвателят на финансова помощ предоставя консултантските пакети ТП 1, ТП 2, ТП 3, ТП 4, ТП 5.2 буква „в” и ТП 6 на земеделски стопани, които отговарят на следните условия:

1. имат икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем (СПО) от 2 000 до 7 999 евро;

2. регистрирани са като земеделски стопани, съгласно Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.);

(2) Ползвателят на финансова помощ предоставя консултантските пакети ТП 5.2 буква „а” и/или буква „б”, ТП 5.4. буква „а” и/или буква „б”, ТП 5.6. буква „а” и/или буква „б” и ТП 5.7. буква „а” и/или буква „б” на земеделски стопани, които отговарят на следните условия:

1. имат икономически размер на стопанството от 6 000 до 7 999 СПО;

2. производството им трябва да е в един от секторите допустими по подмярка 4.1.2 „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ или 4.2.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ от ПРСР 2014-2020 г.;

3. получили са най-малко 33 на сто от общия доход за предходната година от земеделска дейност;

4. регистрирани са като земеделски стопани, съгласно Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;

(3) Ползвателят на финансова помощ предоставя консултантските пакети ТП 5.1, ТП 5.3, ТП 5.4. буква „в”, ТП 5.5, ТП 5.6. буква „в” и ТП 5.7. буква „в” на земеделски стопани, които отговарят на следните условия:

1. имат икономически размер на стопанството от 2 000 до 7 999 СПО;

2. регистрирани са като земеделски стопани, съгласно Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани ;

3. получили са най-малко 33 на сто от общия доход за предходната година от земеделска дейност.

(4) Икономическият размер на стопанството, измерен в СПО се изчислява по таблица съгласно приложение № 3.

Чл. 15. (1) Земеделските стопани подават заявления за получаване на консултантски пакет до НССЗ.

(2) Един земеделски стопанин:

1. в рамките на една календарна година не може да заявява консултантски пакети, на които общият размер на финансовата помощ по чл.13, ал. 1, надвишава левовата равностойност на 1 500 евро.

2. не може да получи консултантски услуги по пакети ТП1, ТП2, ТП3, ТП 4 и ТП 6 повече от веднъж по всеки пакет в рамките на ПРСР 2014-2020.

(3) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. копие на регистрационната карта и справката, генерирана от регистъра, за декларираната от него дейност, съгласно чл. 5, ал. 2 на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;

2. анкетните формуляри от анкетна карта/анкетни карти на земеделския стопанин, издадени по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;

(4) Земеделските стопани, желаещи да получат консултантски пакети ТП 5.1, ТП 5.2 буква „а” и/или буква „б”, ТП 5.3, ТП 5.4, ТП 5.5. и ТП 5.6, към заявлението по ал. 1 предоставят документите по ал. 3, както и документи, доказващи доходите/приходите на лицето, посочени в наредбите за прилагане на съответните мерки от ПРСР 2014-2020.

(5) Националната служба за съвети в земеделието отказва предоставянето на консултантски услуги на земеделски стопани, които въз основа на предоставените от тях документи, не отговорят на условията за получаването на консултантски пакети, посочени в настоящата наредба.

Чл. 16. (1) За всеки предоставен консултантски пакет по чл. 7, ал. 1 ползвателят на финансова помощ се задължава да предоставя на земеделския стопанин писмен доклад по образец, съгласно Приложение № 4.

(2) При комбинирано предоставяне на повече от един консултантски пакет на едно земеделско стопанство, ползвателят на помощта предоставя един общ писмен доклад, в който задължително се отбелязва по кои консултантски пакети са предоставени консултантски услуги.

Глава четвърта.

ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ

Раздел I.

Изплащане на финансовата помощ

Чл. 17. (1) Националната служба за съвети в земеделието подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ-РА и публикуван на електронната страница на ДФЗ-РА. Заявката за плащане се подава в областната дирекция на ДФЗ-РА по чл. 44 от Устройствения правилник на Държавен фонд "Земеделие" (УПДФЗ), приет с ПМС № 151 от 2012 г. (ДВ, бр. 55 от 2012 г.), със седалища в област София, като към заявката се прилагат документи, съгласно Приложение № 5.

(2) Документите по ал. 1 трябва да бъдат представени в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от ползвателя на финансовата помощ. При представяне на заверени от ползвателя на помощта копия на документи техните оригинали се представят за преглед от длъжностно лице от съответната областна дирекция на ДФЗ - РА

(3) Заявката за плащане се подава от ръководителя на организацията, ползвател на финансовата помощ или упълномощено от него лице, което представя нотариално заверено пълномощно.

(4) Консултантските пакети по чл.13, ал.5. се включват в заявка за плащане само в случаите когато малките земеделски стопанства, получили тези пакети са подали заявление/я за подпомагане по мярката/мерките от ПРСР 2014-2020, за които са получили консултантските услуги.

(5) НССЗ има право да получава информация от РА за консултираните малки земеделски стопанства, които са подали заявления за подпомагане по мярката/мерките от ПРСР 2014-2020, по които са получили консултантски услуги от НССЗ.

Чл. 18.(1) Заявката за плащане може да се подава до четири пъти годишно до 10-то число на месеца, следващ предходното тримесечие.

(2) За пакети ТП 5.1, ТП 5.2, ТП 5.3, ТП 5.4, ТП 5.5, ТП 5.6 или ТП 5.7 заявка се подава след приключване на приема по съответната мярка.

Чл. 19. (1) Длъжностно лице от съответната областна дирекция на ДФЗ-РА извършва преглед на документите по чл. 17 в присъствието на лицето, което подава заявката за плащане.

(2) При установена липса или нередовност на документите длъжностното лице връща документите на лицето, подало заявката за плащане, като писмено посочва установените липси или нередовности.

(3) След отстраняване на констатираните липси или нередовности по ал. 2 ползвателят на финансова помощ има право в рамките на срока по чл. 18 отново да подаде заявка за плащане.

(4) След приемане на документите, заявката за плащане получава уникален идентификационен номер.

Чл. 20. В срок до три месеца от подаване на заявката за плащане ДФЗ - РА:

1. извършва проверките по чл. 21;
2. одобрява или мотивирано отказва изплащането на част или на цялата финансова помощ по подадената заявка за плащане след извършените проверки по т. 1;
3. изплаща одобрената финансова помощ в съответствие с т. 2;
4. изготвя и изпраща уведомително писмо за извършеното плащане до ползвателя на финансовата помощ.

Чл. 21. В срока по чл. 20 ДФЗ - РА:

1. извършва проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;
2. може да извърши проверка на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи в присъствието на упълномощен представител на ползвателя на финансовата помощ; след приключване на проверката на място протоколът с резултатите от проверката се подписва и от упълномощения представител на ползвателя на финансовата помощ, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации; копие от протокола се предоставя на ползвателя на финансовата помощ; в срок до 10 работни дни от получаването на протокола за проверката на място ползвателят на финансовата помощ може писмено да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на ДФЗ - РА.

Чл. 22. (1) При нередовност или липса на документи и/или при непълнота и неяснота на заявените данни и установените факти при проверките по чл. 21 ДФЗ - РА писмено уведомява ползвателя на финансовата помощ за необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи. Ползвателят на финансовата помощ има право в срок до 15 работни дни от получаване на уведомлението да представи изисканите му данни и/или документи.

(2) Срокът по чл. 20 се удължава, когато:

1. ДФЗ - РА е упражнила правото си по ал. 1 - със срока за представяне на изисканите данни и/или документи от страна на ползвателя на финансовата помощ;
2. в резултат от действията по чл. 21 са събрани данни и/или документи, които създават съмнение за нередност - до установяване от ДФЗ - РА на всички факти и обстоятелства, необходими за изясняване на случая, а при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства - до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;
3. при обработката на заявката за плащане ДФЗ - РА установи необходимост от предоставяне на становище и/или информация от други органи или институции - от датата на изискването до датата на получаването им в ДФЗ - РА;

4. се провежда контролна проверка въз основа на Приложение I, т. 4, буква А) от Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметки, обезпеченията и използването на еврото (ОВ L, бр. 255 от 28 август 2014 г.) - с един месец.

(3) В случаите по ал. 2 ДФЗ - РА уведомява писмено ползвателя на финансовата помощ за съответното удължаване на срока по чл. 20.

Чл. 23. (1) Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция може да откаже изцяло или частично изплащането, както и да изиска възстановяване на изплатена финансова помощ за предоставен консултантски пакет / предоставени консултантски пакети, когато:

1. при проверките по чл. 21 се установи нередовност на документите, непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти;

2. ползвателят на помощта не отстрани установените непълноти и пропуски и не представи изисканите му документи в срока по чл. 22, ал. 1;

3. установи несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;

4. наложи административна санкция по чл. 63, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 227/69 от 31 юли 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014“ и/или когато бъде наложена санкция по силата на чл. 35 от Регламент 640/2014 по Методика за отказване и намаляване на плащанията, утвърдена от изпълнителния директор на ДФЗ-РА, след съгласуване от министъра на земеделието и храните, публикувана на електронната страница на РА;

5. земеделският стопанин, получил консултантски пакет/и по чл.13., ал.5, не е подал заявление за подпомагане по съответната мярка от ПРСР 2014-2020;

6. се установи, че заявените за плащане консултантски пакети не отговарят на изискването на чл.13, ал.3.

7. когато при извършване на проверките по букви „iii” и „v” от Раздел 2 „Контролни дейности”, т.А „Процедури по одобряване на заявленията” от Приложение №I към Регламент 907/2014 във връзка с чл.48, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) №809/2014 се установи, че ползвателят на помощта, подаденият от него проект или предложените за финансиране разходи не отговарят на изискванията за допустимост за подпомагане посочени в настоящата наредба.

8. при проверката на предоставените консултантски пакети установи несъответствие с одобреното по реда чл. 9 съдържание на съответните пакети.

9. не е спазен срокът по чл. 18.

(2) При пълен или частичен отказ за изплащане на финансовата помощ ползвателят на финансовата помощ не може да подаде друга заявка за плащане за същите дейности и разходи.

(3) Заявката за плащане може да бъде изцяло или частично оттеглена по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя кандидата в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях.(Регламент 809/2014, чл. 3.

(4) Когато ползвателят на помощта е уведомен от РА за евентуални случаи на нередности в документите по ал. 5 и/или е уведомен за намерението на РА да извърши проверка на място и/или когато при проверката на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на документите, засегнати от нередността.

(5) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие, че ползвателят е действал добросъвестно.

Раздел II.

Контрол върху изпълнението на дейностите

Чл. 24. (1) Ползвателят на финансовата помощ е длъжен да води аналитична счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на всички операции, свързани с подпомаганите дейности.

(2) Ползвателят на финансовата помощ е длъжен да съхранява всички документи, свързани с подпомаганите дейности, за срок от 5 години след датата на извършване на последното плащане .

Чл. 25. (1) Ползвателят на финансовата помощ е длъжен да предоставя на Министерство на земеделието и храните и ДФЗ - РА всяка поискана информация за осъществяването на дейността.

(2) Ползвателят на финансовата помощ е длъжен да предоставя достъп до документи и да съдейства за извършване на проверки, осъществявани от надлежно упълномощените представители на ДФЗ - РА, Министерство на земеделието и храните, Сметна палата, Европейска комисия и Европейска сметна палата, Европейска служба за борба с измамите, както и на всеки упълномощен външен одитор, в срок до 5 години считано от последното плащане.

(3) Ако Министерството на земеделието и храните или Европейската комисия направи оценяване и/или наблюдение на ПРСР 2014 - 2020 г., ползвателят на финансовата помощ поема задължението да осигури на тях и/или на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението, както и проверките по ал. 2.

(4) Длъжностните лица на ДФЗ - РА, Министерство на земеделието и храните, Сметна палата, Европейска комисия и Европейска сметна палата, Европейска служба за борба с измамите, както и всеки упълномощен външен одитор са длъжни да се легитимират пред ползвателя на финансовата помощ и да извършват проверки в съответствие с предоставените им правомощия.

Глава пета.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ

Чл. 26. (1) Ползвателят на финансова помощ се задължава да постави в рамките на един месец след издаване на първата заповед на министъра на земеделието по чл.10 на видно място във всеки от офисите си табела, съдържаща информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР.

(2) Ползвателят на финансовата помощ се задължава да публикува на собствена електронна страница кратко описание на дейността, подпомагана от ЕЗФРСР, като се подчертава финансовото подпомагане от Европейския съюз.

(3) На табелата по ал. 1 и на публикацията на електронната страница по ал. 2 се поставя емблемата на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: "Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони.", както и информацията по чл.11, ал.3.

(4) Информацията по ал. 3 заема не по-малко от 25 на сто от табелата или публикацията на електронната страница.

(5) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно приложение № III към чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L, бр. 227 от

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Малко земеделско стопанство“ е стопанство с икономически размер, измерен в стандартен производствен обем (СПО) от 2 000 до 7 999 евро и регистриран като земеделски стопанин.

2. „Стандартен производствен обем“ е стойността на продукцията, която отговаря на средната стойност за даден район за всеки един земеделски продукт, изчислена в евро, съгласно приложение № 3.

3. „Уникален идентификационен номер“ е регистрационен номер, който се издава на лицето по чл. 17, ал. 3 от служител в РА след извършване на преглед на документите към заявката за плащане.

4. „Комбинирано предоставяне на консултантски пакети“ е последователно и/или едновременно предоставяне на всички допустими консултантски пакети, заявени в едно заявление по чл. 15, ал. 1.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. След 2017 г. на база на подробен анализ на прилагането до 31.12.2017 г. на подмярка 2.1.2. „Консултантски услуги за малките земеделски стопанства“ и на постигнатите резултати по мярката, при необходимост ще бъде проведена тръжна процедура за избор и на други консултантски организации освен НССЗ.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник"

§ 4. Наредбата се издава на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители.

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

Министър на земеделието и храните

Приложение № 1 към чл. 6

Приоритетни области по приоритетите на Съюза за развитие на селските райони по чл. 5 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, по които допринася подмярка 2.1.2. "Консултантски услуги за малки земеделски стопанства":

2А Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на реструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство.

3А Подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-добро интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи производители и организации и междубраншови организации.

3Б Подпомагане на превенцията и управлението на риска на стопанствата.

4А Възстановяване, опазване и укрепване на биологичното разнообразие, включително в зони по Натура 2000 и в зони с природни или други специфични ограничения и земеделие с висока природна стойност, както и на състоянието на европейските ландшафти.

4Б Подобряване управлението на водите, включително управлението на торовете и пестицидите.

4В Предотвратяване на ерозията на почвите и подобряване на управлението им.

5А Повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство.

5Б Повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост.

5В Улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката.

5Г Намаляване на емисиите на парникови газове и амоняк от селското стопанство.

5Д Стимулиране на съхранението и поглъщането на въглерода в сектора на селското и горското стопанство.

6А Улесняване на разнообразяването, създаването и развитието на малки предприятия, както и разкриването на работни места.

Приложение № 2 към чл. 9, ал. 1

Образец на формата за представяне на разработени консултантски пакети по Тематичната подпрограма за малки стопанства

Консултантска организация		
Адрес на управление на консултантската организация		Тел.:
Ръководител на организацията		

Съдържание на консултантските пакети

Описание на начина на определяне на лицата, на които ще се предоставят пакетите:	
ТП 1	Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база ..... Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета: .....
ТП 2	Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база ..... Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета: .....
ТП 3	Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база ..... Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета: .....
ТП 4	Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база ..... Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета: .....
ТП 5.1	Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база ..... Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета: .....
ТП 5.2	Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база ..... Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета: .....

<p style="text-align: center;">ТП 5.3</p>	<p>Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база</p> <p>.....</p> <p>Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета:</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;">ТП 5.4</p>	<p>Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база</p> <p>.....</p> <p>Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета:</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;">ТП 5.5</p>	<p>Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база</p> <p>.....</p> <p>Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета:</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;">ТП 5.6</p>	<p>Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база</p> <p>.....</p> <p>Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета:</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;">ТП 5.7</p>	<p>Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база</p> <p>.....</p> <p>Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета:</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;">ТП 6</p>	<p>Съдържание на пакета, в т.ч. приложимата нормативна база</p> <p>.....</p> <p>Индикативен брой работни часове, необходими за предоставяне на пакета:</p> <p>.....</p>
<p>Описание на дейностите за предоставяне на консултантските пакети</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>Брой планирани посещения за предоставяне на консултантските пакети</p>	

Очаквани ползи и подобрения за стопанството след предоставяне на консултантските пакети

Подпис и печат:

Ръководител на организацията, ползвател на помощта

Приложение №3 към чл. 14, ал. 4

Таблица за изчисляване на икономическия размер на земеделските стопанства

Данни за стопанството

ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В СТАНДАРТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ОБЕМ/СТАНДАРТНА ПРОДУКЦИЯ (СПО) В ЛЕВА					
ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В ЕВРО					
Код по Наредба № 3	Видове култури и категории животни	м.ед.	Данни на стопанството (основни култури)	Показател за СПО (лв./дка; лв./глава)	Индивидуални СПО (лв.)
1	2	3	4	5	6 = (4*5)
3001	Обикновена (мека) пшеница и лимец	дка		114,00	0
3002	Твърда пшеница	дка		112	0
3003	Ечемик	дка		101	0
3004	Ръж	дка		55	0
3005	Тритикале	дка		88	0
3006	Овес	дка		54	0
3007	Царевица за зърно	дка		145	0
3008	Сорго	дка		72	0
3009	Просо	дка		43	0
3010	Ориз	дка		269	0
3109	Други зърнени култури -	дка		51	0
	Други зърнени култури -	дка		51	0
	Други зърнени култури -	дка		51	0
	Други зърнени култури -	дка		51	0

	.....				
	Други зърнени култури -	дка		51	0
3011	Тютюн	дка		668	0
3012	Хмел	дка		1 019	0
3013	Захарно цвекло	дка		22	0
3015	Памук	дка		79	0
3016	Лен	дка		68	0
3017	Коноп	дка		68	0
3018	Слънчоглед	дка		110	0
3019	Рапица	дка		157	0
3020	Соя	дка		97	0
3021	Фъстъци	дка		139	0
3119	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
	Други технически култури -	дка		139	0
3023	Маслодайна роза	дка		462	0
3024	Кориандър	дка		68	0
3025	Анасон	дка		68	0
3026	Резене	дка		68	0
3027	Лавандула	дка		164	0
3028	Салвия	дка		68	0
3029	Мента	дка		68	0
3030	Валериана	дка		68	0
3129	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
	Други етерично-маслени и лекарствени култури -	дка		68	0
3032	Фасул	дка		219	0
3033	Грах	дка		99	0
3035	Леща	дка		94	0
3036	Нахут	дка		103	0
3139	Други протеинодайни култури -	дка		96	0
	Други протеинодайни култури -	дка		96	0
	Други протеинодайни култури -	дка		96	0
3037	<i>Царевича за силаж</i>	<i>дка</i>		108	<i>///</i>
3096	<i>Фий</i>	<i>дка</i>		187	<i>///</i>

	Други овощни видове -	дка		944	0
	Други овощни видове -	дка		944	0
	Други овощни видове -	дка		944	0
	Други овощни видове -	дка		944	0
	Други овощни видове -	дка		944	0
3082+3083+3077	Ягодоплодни овощни видове (ягода, малина, арония)	дка		971	0
3189	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
	Други ягодоплодни -	дка		971	0
3089	Лозя — десертни	дка		273	0
3090	Лозя — винени	дка		220	0
3091	Цветя-за рязан цвят	дка		8 003	0
3092	Цветя –луковични растения	дка		8 003	0
3093	Цветя - саксийни	дка		8 003	0
3200	Цветя - оранжерийни	дка		12 031	0
3199	Производство на семена/посадъчен материал	дка		310	0
3201	Разсадници за трайни насаждения	дка		2 483	0
3095	Други (угари/други)	дка		0	0
30941	Култивирани гъби-култивирани печурки	м ²		51	0
30942	Култивирани гъби - кладница	м ²		23	0
4100	Говеда и биволи - общо	бр.		0	///
4101	Телета и малачета до 1 г.	бр.		473	0
4102	Телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за угояване	бр.		203	0
4103+4006	Телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини	бр.		648	0
4104 + 4005	Млечни крави и биволици	бр.		2 076	0
4105	Крави от месодайни породи	бр.		386	0
4007	Овце—общо	бр.		#####	
4008 и 4106	Овце—млечни и Овце-месодайни	бр.		143	0
4112	Други овце (Разликата между общия брой на овцете по код 4007 и броя на месодайните и млечните овце по кодове 4008 и 4106)	бр.	0	6	0
4010	Кози—общо	бр.		///	///
4011	Кози—майки	бр.		182	0
4107	Други кози	бр.		106	0
4013	Свине—общо	бр.		///	///
4014	Свине—майки	бр.		1 708	0
4108	Прасенца под 45 дни	бр.		535	0
4109	Други свине	бр.		389	0
4016	Птици—общо	бр.		///	///
4017	Кокошки—носачки	бр.		29	0

4110	Бройлери	бр.		20	0
4019	Пуйки	бр.		140	0
4020	Гъски	бр.		80	0
4021	Патици	бр.		80	0
4023	Щрауси	бр.		857	0
4022+4111	Пъдпъдъци и други птици	бр.		35	0
4024	Зайци—общо	бр.		0	0
4031	Зайкини—майки	бр.		293	0
4025	Коне и други еднокопитни	бр.		490	0
4027	Пчелни семейства	бр.		125	0
4029	Буби—кутийки бубено семе	бр.		265	0
4309	Калифорнийски червеи	м ²		41	0
4030	Охлюви	м ²		12	0

ПРОВЕРКА НА ФУРАЖНИЯ БАЛАНС		СПО-фуражни	СПО-преживни	Фуражен
		култури	животни, коне и други еднокопитни животни	излишък
		(1)	(2)	(3)=(1)-(2)
		0	0	0

Фуражни кутури - царевича за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури

Преживни животни - Телета и малачета до 1г.; Говеда и биволи над 1 г. за угояване; Говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; Млечни крави и биволици; Крави от месодайни породи; Овце—млечни и овце-месодайни; Други овце; Кози—майки; други кози;

В повечето случаи, стопанствата са във **фуражен баланс**, т.е. има съответствие между отглежданите от тях преживни животни, коне и други еднокопитни животни (**4025**) и фуражните култури и СПО на фуражните култури не надвишава тази на тези животни. В този случай **СПО на фуражитене се включва в общия икономически размер на стопанството.**

Фуражен излишък има тогава, когато СПО на фуражните култури надвишава този на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни. В този случай **разликата между сумата от СПО на фуражните култури и на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни се включва в общия икономически размер на стопанството, а не цялата сума от СПО на фуражните култури.**

Начин на изчисляване на икономическия размер на земеделското стопанство:

1. Изчисляване на СПО на стопанството

Изчисляването се извършва с помощта на таблица, посочена по-горе, където в *колона 4* „Данни на стопанството (основни култури)” се посочват площта на отглежданите култури и броят отглеждани животни.

При попълването на данните в *колона 4* се спазват следните условия:

- Всяка култура и животно е с определен код по *Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (колона 1)*.
- Данните на стопанството (*колона 4*) за отглежданите основни земеделски култури се вземат от анкетните формуляри на актуалната - към датата на подаване на заявлението за получаване на консултантски пакети по чл.15, ал.1, анкетна карта

по Наредба № 3 от 1999 г. Отчитат се данните от анкетните формуляри, записани за текущата стопанска година, *включително намерения за засети/засадени площи*. За текуща стопанска година се приема стопанската година, която е такава към датата на подаване на заявлението за получаване на консултантските пакети по чл. 15, ал. 1.

в) Когато стопанството отглежда животни, трябва да посочи броя на животните в съответните категории в *колона 4* съгласно:

аа) опис по видове и брой на животните, декларирани от кандидата, придружен от извлечение от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013.) (Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.) за наличните в обекта животни по ушни марки/чип, подписано от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за получаване на консултантските пакети по чл. 15, ал. 1 (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.)

и/или

бб) в случай, че кандидатът отглежда животни, които не подлежат на идентификация, животновъдният обект се регистрира от Българската агенция по безопасност на храните и се представя актуален опис на отглежданите животни, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за получаване на консултантските пакети по чл. 15, ал. 1.

г) Данните за втори и междинни култури също се включват в т.ч. междинни/втори култури отглеждани в оранжерии.

В *колона 6* се изчислява съответния СПО за даден вид култура или животно (произведението от данните на стопанството (*колона 4*), умножени по показателя за СПО лв./дка; лв./глава (*колона 5*). Сборът от индивидуалните СПО представлява общия СПО на стопанството при спазване на следните условия:

д) Фуражен баланс или излишък в случай, че стопанството отглежда преживни животни, коне и други еднокопитни животни.

В повечето случаи *стопанствата са във фуражен баланс*, когато разликата между сумата от СПО на фуражните култури и сумата от СПО на:

- преживните животни,

- конете и другите еднокопитни животни,

е „0” или *отрицателно число*. В този случай СПО на фуражните култури *не се включва* в общия СПО на стопанството, както и получената отрицателна разлика (ако разликата не е „0”) *не се изважда* от общия СПО.

Наличие на фуражен излишък има в случаите, когато разликата между сумата от СПО на фуражните култури и сумата от СПО на:

- преживните животни,

- конете и другите еднокопитни животни,

е *положително число*. В този случай само стойността на тази разлика се включва в общия СПО, а не цялата сума от СПО на фуражните култури.

В случай на фуражен излишък и при положение, че в земеделско стопанство се отглеждат два или повече вида фуражни култури, делът на отделната фуражна култура в общия икономически размер на стопанството се определя по следната формула:

$$\text{ДФР (\%)} = \frac{\text{СПОфк} - \text{ОСПОпжкес} \times (\text{СПОфк}/\text{ОСПОфк})}{\text{ОСПОзс}} \times 100$$

където:

ДФР (%) е дялът на фуражната култура в общия икономически размер на стопанството;

СПОфк – СПО на фуражната култура (произведението от размера на отглежданите декари от тази фуражна култура, умножено по показателя й за СПО лв./дка);

ОСПОпжкес – сумата от СПО на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни.;

ОСПОфк - сумата от СПО на фуражните култури;

ОСПОзс – общия СПО на стопанството.

2. Изчисляване на икономическия размер в евро

Икономическият размер на стопанството в евро се получават, като изчисления за съответното земеделско стопанство общ СПО в лева се раздели на 1,95583 (*използва се официалният курс на БНБ -1 евро = 1,95583 лв.*) и се закръгли до втория знак след десетичната запетая.

Образец на писмен доклад

ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИ КОНСУЛТАНТСКИ ПАКЕТИ ПО ПОДМЯРКА 2.1.2.

Дата на връчване на доклада: .....

Номер на доклада: .....

(Всяка страница от попълнения доклад се подписва от получателя на консултантския пакет и от ръководителя на организацията, ползвател на помощта или определено със заповед от него лице)

<p>Земеделски стопанин</p>	<p><i>(Попълва се името на физическото лице или наименованието на юридическото лице, получател на консултантския пакет)</i></p>	
<p>ЕГН (за земеделски стопанин - физически лица) / ЕИК (за земеделски стопани - юридически лица)</p> <p>Уникален идентификационен номер на земеделския стопанин, издаден от ОД Земеделие, по реда на Наредба №3 от 1999 г. (УИН ЗП)</p>		
<p>Консултантска организация</p>		
<p>Адрес на управление на малкото земеделско стопанство (постоянен адрес на физическите лица земеделски стопани)</p>		<p>Тел.:</p>
<p>Адрес на управление на консултантската организация</p>		<p>Тел.:</p>
<p>Място/места на провеждане на консултациите:</p> <p><i>Посочват се адресите на посещение/я на стопанството:</i></p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p><i>Дати на посещението/ята:</i> .....</p> <p><i>Посочват се адресите на посещение/я на офиса/ите на консултантската организация:</i></p> <p>.....</p>		

<p>Начална дата за предоставяне на консултантския пакет / консултантските пакети (отбелязва се датата на подаване на заявлението за получаване на пакета / пакетите):</p>	<p>Крайна дата на предоставяне на консултантския пакет / консултантските пакети:</p>	<p>Консултант/и:</p> <p><i>(Попълват се имената на експертите, предоставили съвети и консултации)</i></p>
--	---	--

Предоставени консултантски пакети

Код на консултантски пакети	Моля отбележете с „1” или „X” дали консултантският пакет е предоставен
ТП 1	
ТП 2	
ТП 3	
ТП 4	
ТП 5.1	
ТП 5.2. в т.ч.:	
буква „а”	
буква „б”	
буква „в”	
ТП 5.3	
ТП 5.4. в т.ч.:	
буква „а”	
буква „б”	
буква „в”	
ТП 5.5	
ТП 5.6. в т.ч.:	
буква „а”	
буква „б”	
буква „в”	
ТП 5.7. в т.ч.:	
буква „а”	
буква „б”	
буква „в”	
ТП 6	

Изпълнени дейности по консултантски пакет/и:

<p>ТП 1</p>	<p>Кратко описание на вида на предоставените консултации в рамките на одобреното съдържание на пакета:</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--------------------	--

ТП 2	Кратко описание на вида на предоставените консултации в рамките на одобреното съдържание на пакета: ....
ТП 3	Кратко описание на вида на предоставените консултации в рамките на одобреното съдържание на пакета: ....
ТП 4	Кратко описание на вида на предоставените консултации в рамките на одобреното съдържание на пакета: ....
ТП 5.1 / ТП 5.2 / ТП 5.3. / ТП 5.4. / ТП 5.5. / ТП 5.6	Кратко описание на вида на предоставените консултации в рамките на одобреното съдържание на пакета: ....
ТП 6	Кратко описание на вида на предоставените консултации в рамките на одобреното съдържание на пакета: ....

Събрана информация:

.....
.....

Анализи и оценка

.....
.....

Препоръки в резултат от оценка на конкретните нужди на стопанството

.....
.....
.....
.....

Списък с използваните нормативни актове във връзка с предоставените консултации:

.....
.....

МНЕНИЕ НА ПОЛУЧАТЕЛЯ НА КОНСУЛТАНСКИЯ ПАКЕТ

Препоръките са приложими в стопанството:

- Да   Не   Частично приложими

<i>Посочват се основните ползи и подобрения, до които ще доведат:</i>	<i>Посочват се основните причини и проблеми, които възпрепятстват изпълнението на препоръките:</i>
....	....

Получател на консултантския пакет:

Ръководител на организацията, ползвател на помощта (или определено със заповед от него лице):

.....

.....

(име, позиция и подпис)

(име, позиция, подпис и печат)

Приложение № 4 към чл. 17, ал. 1

Списък на документите, необходими при подаване на заявка за плащане:

1. Заявка за плащане (по образец).
2. Таблица със списък на малките земеделски стопанства, получили консултантски пакет по чл. 7, ал. 1 (по образец) и предоставените консултантски пакети.
3. Писмени доклади за изпълнени консултантски пакети по чл. 16, ал. 1, представени в оригинал.
4. Нотариално заверено пълномощно на представител на организацията, в случай че заявката не се подава от ръководителя на организацията, ползвател на финансовата помощ.
5. Документ от банка, удостоверяващ банковата сметка на ползвателя на финансовата помощ (документът се изисква само в случай на промяна на банковата сметка)
6. Декларация, че не е налице някое от обстоятелствата за отстраняване по чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.).

ПРОТОКОЛ

На 31.03.2016 г., в Министерство на земеделието и храните, зала „Голям колегиум“ от 10:00 часа се проведе заседание на работната група за изготвяне на наредбата по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства“ от мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

На заседанието присъстваха: експерти от МЗХ – дирекция „Развитие на селските райони“, дирекция „Политики по агрохранителната верига“, Звено за наблюдение, координация и контрол на дейността на Разплащателната агенция; експерти от ДФ „Земеделие“ – РА; експерти от Националната служба за съвети в земеделието; представители на членове на Тематичната работна група за разработване на ПРСР 2014-2020 г. извън държавната администрация.

Заседанието беше открито от г-жа Мая Нинова, държавен експерт в дирекция „Развитие на селските райони“. Г-жа Нинова представи подробно проекта на наредба. В представянето обърна внимание на основните елементи в наредбата, като поясни, че съгласно условията на ПРСР по подмярка 2.1.2. финансовата помощ се отпуска за предоставяне на индивидуални консултантски услуги във вид на консултантски пакети за малки земеделски стопанства, съгласно определението на Тематичната подпрограма за малките стопанства. По-нататък в представянето г-жа Нинова обясни, че в проекта на наредбата консултантските пакети са кодирани по видове, като е описано какво трябва да включва всеки пакет. В кода са използвани буквите „ТП“ с цел идентификация на условието, че това са консултантски услуги по Тематичната подпрограма (ТП) за малките стопанства.

Консултантските пакети от вида ТП 1, ТП 2, ТП 3, ТП 4 и ТП 6 основно са свързани с кръстосаното съответствие; зелените плащания; изисквания, определени в националното законодателство за изпълнение на чл.11, пар. 3 от Рамковата директива за водите; решения на равнище стопанство, свързани с изменението на климата и биологичното разнообразие; въпроси на управление на риска в земеделското стопанство; къси вериги на доставки. Групата консултантски пакети от вида ТП 5.1. до ТП 5.7., в различни комбинации са насочени към изготвяне на бизнес

планове и заявления за подпомагане на малките стопанства за кандидатстване по всички мерки от Тематичната подпрограма за малките стопанства (ТПМС) – подмярка 6.3. „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“, подмярка 4.1.2. „Инвестиции в земеделски стопанства по ТПМС“, подмярка 4.2.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по ТПМС“, 4.4.2 „Непроизводствени инвестиции по ТПМС“, подмярка 6.4.2. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по ТПМС“. Предвидени са различни комбинации на консултантските пакети, в зависимост от конкретните нужди на малките стопанства.

Г-жа Нинова посочи, че ползвател на финансовата помощ по тази наредба е Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ). Определянето на НССЗ за бенефициент по подмярка 2.1.2. е в резултат на прилагането на така наречената процедура на вътрешно изключване, която се регламентира от правото за обществените поръчки. За изпълнението на дейностите по наредбата, НССЗ е необходимо да разработи съдържанието на консултантските пакети във форма по образец и да го предостави за одобрение от министъра на земеделието и храните. Процедурата по одобрението вече е прилагана по реда Преходни и заключителни разпоредби (ПЗР) на Наредба №13 от 19 май 2015 г., съгласно които НССЗ предостави консултантски услуги на кандидати по подмярка 6.1. през 2015 г.

Г-жа Нинова обърна внимание, че Националната служба за съвети в земеделието ще предоставя консултантски услуги на земеделски стопани, които отговарят на условия, ясно и подробно посочени в наредбата, съобразно обхвата на различните консултантски пакети. В рамките на една календарна година един земеделски стопанин не може да заявява консултантски пакети, на които общият размер на финансовата помощ, съгласно определените стойности, надвишава левовата равностойност на 1 500 евро. За всеки предоставен консултантски пакет НССЗ ще предоставя на земеделския стопанин писмен доклад по образец, съгласно приложение на наредбата.

В заключение г-жа Нинова информира участниците в заседанието, че по предварително изпратения по електронна поща работен вариант на наредбата не са постъпили коментари и становища от членовете на работната група.

Думата беше дадена на участниците в заседанието за мнения и допълнителни предложения.

Г-н Рангел Матански, представител на Националния съюз на говедовъдите в България, изказа становище, че е удовлетворен от подробното представяне на проекта на наредба, което е подпомогнало цялостното разбиране на обхвата и процедурите. Смята, че наредбата е подготвена много добре и ще бъде основа за подпомагане на малките земеделски стопанства да бъдат подкрепени с различни и подходящи консултантски услуги. От тук нататък е важно малките земеделски стопани да бъдат запознати с условията и да се възползват от широката гама консултантски пакети.

Експертите от Звеното за наблюдение, координация и контрол на дейността на Разплащателната агенция предложиха в чл.11, в който се посочва, че НССЗ предоставя консултантските пакети по правила, одобрени от изпълнителния директор, да се допълни, че правилата се предоставят освен на дирекция „РСР“ и ДФЗ-РА и на Звеното. Предложението беше прието, като се посочи, че това е важно във връзка с ангажимента на Звеното по отношение на акредитирането на процедурите за прилагане на подмярката.

Други предложения и коментари не бяха направени. Заседанието беше закрито.